ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF LANGS DE POPPELAERSTRAAT, DE VRAAGSTRAAT EN DE DEKHEIDELAAN TE BRECHT (ANTWERPEN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN (K-16-053)

ABO Archeologische Rapporten 535

Rapport opgemaakt door: Maarten Praet en Irene Jansen

oktober 2017

Dossiernr. 22251.R.01 (intern) K-16-053 (extern)

Projectcode AOE: 2017I322

Gent

Derbystraat 51

9051 Gent

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief langs de Poppelaerstraat, De Vraagstraat en de Dekheidelaan te Brecht (Antwerpen)

Auteurs

Maarten Praet

Projectnummer

- 22538 (intern)
- K-16-053 (extern)
- 2017I322 (Agentschap Onroerend Erfgoed)

Plaats en Datum

Gent, oktober 2017

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 535

ISSN 2406-3940

RAPPORTFICHE

Template

Versies		
Versie	Datum	Status
v0	17/10/2017	Interne draft
v1	17/10/2017	Externe draft / definitieve versie
v2	17/10/2017	Definitieve versie

Projectteam	
Functie	*Naam*
Projectleider	Jan Coenaerts
Business Unit Manager	Toon Moeskops
Kwaliteitscontrole	Jan Coenaerts
Director	Didier Reyns/Patrick Hambach

INHOUD

1 Gemotiveerd advies 5

2 Kwaliteitscontrole en ondertekening.....6

3 Bibliografie 6

1 GEMOTIVEERD ADVIES

Deze archeologienota werd opgesteld door ABO NV naar aanleiding van de geplande aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel en de heraanleg van de wegenis ter hoogte van de Poppelaerstraat, de Vraagstraat en de Dekheidelaan te Brecht. Het doel van dit onderzoek was drieledig. Ten eerste werd op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede werd nagegaan hoe goed deze archeologische resten zijn bewaard en in hoeverre ze zijn bedreigd door de geplande bouwwerken. Ten derde werd nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

1) Op basis van historische, archeologische, landschappelijke en archeologische informatie (hfst. 3 en 4) worden voornamelijk sporen uit de late middeleeuwen en later verwacht. Op historische kaarten vanaf de 18de eeuw is het studiegebied steeds in heidelandschap of bos gelegen. Het perceel doorsnijdt wel enkele perceelsgrenzen en een weg. Dit is voor het eerst zichtbaar op de Ferrariskaart ca. 1770-1778. Hoewel het niet valt uit te sluiten dat er ook oudere periodes aangetroffen kunnen worden, lijkt deze kans gering wanneer er rekening gehouden wordt met de beperkte breedte werksleuf.

2) De bewaringstoestand van mogelijke archeologische resten is naar verwachting vrij goed over het grootste deel van het tracé. Onder de momenteel aanwezige onverharde weg ter hoogte van het studiegebied zijn slechts enkele nutsleidingen aanwezig. Deze bevinden zich waarschijnlijk op geringe diepte en zullen het bodemarchief niet ernstig verstoord hebben. Daarnaast lijkt er nauwelijks sprake van erosie in het studiegebied. Wel zal de huidige bebossing een lichte natuurlijke verstoring over het gebied veroorzaakt hebben, wat de zichtbaarheid van sporen in smalle sleuven sterk zal verminderen. Het zuidelijke deel van het studiegebied bevindt zich op kunstmatige gronden (cf. 3.2.1). In dit deel zal het bodemarchief al sterk verstoord zijn en is de kans op *in situ* archeologische resten zeer klein.
   De geplande werken zullen de bodem verstoren tot op een diepte van minimaal anderhalve meter onder maaiveld en tot op -2mMV ter hoogte van de Poppelaerestraat. De wegenis wordt heraangelegd overeenkomstig met de breedte van het huidige wegdek. Deze zal weinig verstoring aan het bodemarchief veroorzaken, maar de leidingen in diepte zullen de bodem wel sterk verstoren. Echter zal de verstoring zich volledig over een zeer smal tracé bevinden.

3) Het potentieel tot kennisvermeerdering wordt in grote mate bepaald door de geplande bodemingrepen. Het aantreffen van archeologische resten kan in het onderzoeksgebied niet uitgesloten worden. Echter zijn de geplande bodemingrepen steeds beperkt tot de breedte van het wegdek, waardoor slechts weinig informatie verzameld zou kunnen worden uit archeologisch vervolgonderzoek. Smalle werksleuven geven een zeer beperkt beeld van de archeologie in het gebied waarbij het zeer moeilijk zal zijn ruimtelijk inzicht te krijgen in eventueel aangetroffen archeologische sporen wat leidt tot een zeer laag potentieel tot kennisvermeerdering. In dit geval weegt het lage potentieel tot kennisvermeerdering niet op ten opzichte van de kosten die het archeologisch vervolgonderzoek met zich zou meedragen.

Op basis van bovenstaande argumenten wordt **geen verder onderzoek geadviseerd**.

2 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Didier Reyns	Director		17/10/2017
Patrick Hambach	Director		17/10/2017
Toon Moeskops	Business Unit Manager		17/10/2017
Jan Coenaerts	Senior Archeoloog/ Projectmanager		17/10/2017
Anouk Van der Kelen	Senior Archeoloog/ Projectmanager		17/10/2017

3 BIBLIOGRAFIE

Bogemans F., 1997: Kaartblad 1-5: Essen-Kapelle. Toelichtingen bij de quartairgeologische kaart van België – Vlaams gewest. Ministerie van de Vlaamse gemeenschap, afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.

Bauwens-Lesenne M., 1965. Bibliografisch Repertorium der Oudheidkundige vondsten in de provincie Antwerpen, *Oudheidkundige repertoria 6*, 37.

CadGIS 2016: Kadasterkaarten [online], http://ccff-test1.minfin.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 10 oktober 2017).

Centrale Archeologische Inventaris: CAI 2017

Denewet L., Molenecho's, molenbestand 2017: [Online], http://www.molenechos.org/index. (geraadpleegd op 13 april 2017).

DOV Vlaanderen Bodemverkenner 2016: Topografische kaarten [online], https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage (geraadpleegd op 10 oktober 2017)

Geopunt Vlaanderen 2017: Basiskaarten (Luchtfoto 2015, Stratenplan) [Online], http://www.geopunt.be/kaart (geraadpleegd op 10 oktober 2017).

Geopunt Vlaanderen 2017: Historische kaarten (Ferraris, Atlas van Buurtwegen, Vandermaelen, Popp) [Online], http://www.geopunt.be/kaart (geraadpleegd op 10 oktober 2017).

Geopunt Vlaanderen 2017: Bodem kaarten (Bodemtypes, Bodemgebruik, Bodemerosie, WRB Soil Units, Tertiaire formaties, Quartaire formaties) [Online], http://www.geopunt.be/kaart (geraadpleegd op 10 oktober 2017).

Inventaris bouwkundige Erfgoed: IBE 2017

Nationaal Geografisch Instituut (NGI): Topografische kaart (1:10.000), [Online],. www.ngi.be (geraadpleegd op 10 oktober 2017).

Van Ranst E & Sys C., 2000, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaarten van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Laboratorium voor bodemkunde, Universiteit Gent, Gent.